

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR MALAYSIA

LAPORAN LIPUTAN MEDIA

Selasa, 29 Mac 2022	
1	-Malaysia hasil larva BSF, alternatif makanan haiwan -Sokong kaedah terbaik kurangkan kos harga ayam -Bahan guna teknologi mikrob lebih murah
2	Larva lalat BSF mampu jadi alternatif sumber makanan ternakan
3	Bekalan daging lembu cukup sepanjang Ramadan, Syawal
4	<i>Black Soldier Fly</i> makanan alternatif haiwan ternakan
5	Penduduk rimas diganggu lalat

DISEDIAKAN OLEH:

**SEKSYEN KOMUNIKASI KORPORAT
JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR MALAYSIA**

Sokong kaedah terbaik kurangkan kos harga ayam

Seremban: Jabatan Pertanian sentiasa positif melaksanakan sebarang kaedah terbaik bagi menangani isu kenaikan harga dan bekalan ayam tempatan untuk kepentingan pengguna.

Ia termasuk melaksanakan cadangan daripada pelbagai pihak bagi menyelesaikan masalah kenaikan harga ayam terutama dalam mengurangkan kebergantungan kepada bahan import makanan ayam.

Ketua Pengarah Pertanian, Datuk Zahimi Hassan, berkata pihaknya sedia melaksanakan sebarang syor dikemukakan yang dapat mengurangkan harga dan kos pengeluaran makanan ayam.

"Kita sedar apabila berlaku kenaikan harga komoditi makanan untuk rakyat, ia menjadi isu dan apa juga yang dicadangkan, jabatan menyokong selagi ia dapat mengurangkan kos pengeluaran itu.

"Tetapi kita juga perlu membuat kajian terlebih dulu sama ada sesuatu cadangan itu beresuaian atau sebaliknya dan jika kajian mendapati dapat menghasilkan produk setanding dengan produk asal iaitu menggunakan soya, jagung bagi makanan ayam, kita kena terima," katanya selepas Program Jelajah Sistem Geotanam Aspirasi Keluarga Malaysia, di sini semalam.

Terdahulu, Pensyarah Jabatan Sains Haiwan, Fakulti Pertanian Universiti Putra Malaysia (UPM), Prof Datuk Dr Zulkifli Idrus, mengemukakan empat syor dalam membantu kerajaan menangani isu bekalan dan harga ayam tempatan dalam jangka masa panjang.

Sementara itu, Zahimi berkata, Kementerian Pertanian dan Industri Makanan mewujudkan Sistem Geoinformasi Tanaman Makanan Negara (Geotanam) bagi memperkasakan lagi ekonomi usahawan tani ke peringkat lebih luas dan global.

Beliau berkata, sistem berkenaan juga bagi membantu menyediakan bekalan makanan berkualiti dan selamat dimakan.

Katanya, sistem itu boleh diakses menggunakan telefon pintar, bukan saja untuk mendapatkan maklumat tanaman makanan negara, malah boleh mengurus dan menganalisis maklumat serta data guna tanah.

"Sistem Geotanam dibina bagi mencapai dua objektif utama iaitu mengatasi lambakan sayur-sayuran dan buah-buahan tempatan serta menangani kemasukan sayur dan buah-buahan import," katanya.

Malaysia hasil larva BSF, alternatif makanan haiwan

Black Soldier Fly mampu kurangkan beban pengusaha

Oleh Mohamad Fahd Rahmat
bhnews@bh.com.my

Muar: Malaysia bakal menghasilkan lalat larva Black Soldier Fly (BSF) yang dikenal pasti berpotensi menjadi makanan alternatif bagi haiwan ternakan.

Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI), Datuk Seri Dr Adham Baba, berkata projek menerusi Program Bioremediasi Keluarga Malaysia diharap mampu mengurangkan beban pengusaha industri ternakan yang kini dibelenggu kenaikan harga dedak.

Beliau berkata, penghasilan lalat larva itu juga diharap dapat mengurangkan masalah pengurusan sisa domestik dan sisa pertanian di negara ini.

Katanya, program itu dibayai dana Malaysia Inovasi Sosial (MylS) MOSTI dan dilaksanakan Institut Agro-Bioteknologi (ABI), Institut Bioteknologi Kebangsaan Malaysia (NIBM) dan Pertubuhan Pela-

Dr Adham (dua dari kiri) menunjukkan lalat larva BSF pada Majlis Pelancaran Program Bioremediasi Keluarga Malaysia di PPK Muar Selatan, semalam. (Foto Mohamad Fahd Rahmat/BH)

dang Kawasan (PPK) Muar Selatan, di sini semalam.

"Menurut data daripada Persatuan Usahawan Ruminan Negeri Sembilan 2022, harga dedak meningkat 30 peratus bermula Mac tahun lalu.

"Sebagai contoh, harga makanan kambing pada Mac tahun lalu adalah sekitar RM52 bagi setiap 50 kilogram (kg), namun ketika ini ia meningkat kepada RM64 bagi setiap 50 kg," katanya.

Beliau berkata demikian pada Majlis Pelancaran Program Bioremediasi Keluarga Malaysia di Pusat Perkhidmatan Pertanian

Bersepadu, PPK Muar Selatan, di sini semalam.

Dr Adham berkata, MOSTI menajayakan Program Bioremediasi Keluarga Malaysia bagi memastikan beban dan kos ternak dapat dikurangkan.

Katanya, program itu selari dengan Dasar Sains dan Teknologi Negara 2021-2030 dan Agenda Sekuriti Makanan Negara.

"MOSTI memainkan peranan penting dalam memantapkan penyelidikan teknologi agromakanan dalam penghasilan formulasi makanan ternakan haiwan sebagai sumber protein alternatif melalui Projek Pem-

prosesan Bio-sisa menggunakan larva BSF," katanya.

Beliau berkata, projek itu akan menjadi pemangkin perubahan bagi mengatasi kebergantungan terhadap bahan import makanan haiwan ternakan.

"Impaknya akan dapat mengawal harga pasaran daging, seterusnya dapat menjamin keselamatan makanan negara," katanya.

Katanya, usaha itu juga dapat menjana pendapatan komuniti kawasan Muar Selatan dan Batu Pahat yang terabit sebagai peserta yang menternak dan menjual larva lalat berkenaan.

Bahan guna teknologi mikrob lebih murah

Kuala Lumpur: Formulasi makanan ternakan ayam menggunakan teknologi mikrob yang lebih baik dan mudah akan diperkenalkan di negara ini, sekali gus mengurangkan kebergantungan kepada bahan mentah import seperti soya, jagung serta sayur yang semakin mahal dan sukar diperolehi.

Sumber baharu makanan ayam melalui teknologi mikrob itu adalah hasil inisiatif Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI) membabitkan proses penguraian bahan mentah yang dijangka siap sepenuhnya menjelang tahun depan.

Ketua Pengarah MARDI, Datuk Dr Mohamad Zabawi Abdul Ghani, berkata menerusi teknologi mikrob, bahan asas bagi pemakanan ternakan seperti nutrien dan tenaga akan diperoleh daripada sumber tempatan seperti isi rong sawit yang jauh lebih murah berbanding sumber diimport.

"Teknologi mikrob ini lebih mudah kerana ia menghasilkan makanan yang sukar dihadap-

kan ternakan seperti serat kepada asid amino dan protein. Ketika ini, penyelidikan hampir selesai dan MARDI sedang mengesan mikrob tertentu yang akan digunakan dalam proses penguraian itu nanti.

"Ia bukan teknologi yang terhasil dalam sekelip mata kerana masih ada beberapa perkara sedang dikenal pasti penyelidik kami. Teknologi ini dijangka mampu diperkenalkan menjelang 2023," katanya kepada BH.

Sabtu lalu, BH melaporkan penyelidik Universiti Putra Malaysia (UPM) mengemukakan empat syor bagi membantu kerajaan menangani isu bekalan dan harga ayam tempatan dalam jangka panjang.

Syor berkenaan adalah penggunaan isirong kelapa sawit (PKC) sebagai bahan alternatif dalam ramuan makanan ayam dan larva serangga Black Soldier Fly (BSF) bagi menggantikan

penggunaan mil kacang soya, mewujudkan program pertindan sosial kepada golongan sasaran serta mewujudkan stok penimbunan bahan makanan penting.

Mengulas lanjut, Mohamad Zabawi berkata, antara kelebihan yang dikenal pasti daripada teknologi berkenaan adalah kemampuan mengurangkan kebergantungan kepada bahan mentah import seperti kacang soya, jagung serta jagung.

"Menerusi teknologi ini, kita mungkin terus menggunakan jagung sebagai sumber, tetapi ia mampu dikurangkan sehingga separuh. Kita juga berharap teknologi ini mampu menguraikan PKC yang difahamkan boleh menggantikan sumber bahan mentah sedia ada," katanya.

Mengenai empat syor dikemukakan penyelidik UPM, beliau melihat perkara itu memberangsangkan dalam industri penterakan dan MARDI sendiri

sudah mempunyai formulasi tersendiri PKC sebagai bahan alternatif dalam ramuan makanan ayam.

Bagaimanapun, katanya, PKC dilihat tidak boleh digunakan sepenuhnya sebagai bahan mentah makanan ayam kerana ia kekurangan bahan penting untuk tumbesaran ternakan seperti nutrien dan tenaga.

"Disebabkan itulah formula ini masih bergantung kepada bahan mentah seperti soya dan jagung yang biasa digunakan dalam pemakanan ternakan ayam. Setakat ini formula yang dibangunkan MARDI mencakupi 60 peratus penggunaan PKC.

"Kita sudah menghasilkan teknologi ini dan sektor penterakan seperti peladang boleh ambil untuk guna. MARDI hanya melaksanakan kajian dan penyelidikan," katanya.

Katanya, teknologi PKC MARDI menggunakan formula beras hancur itu sudah cukup lengkap dan bersedia untuk digunakan dalam sektor penterakan ayam negara.

Mohamad Zabawi Abdul Ghani

Larva lalat BSF mampu jadi alternatif sumber makanan ternakan

MUAR - Kaedah penternakan larva lalat askar hitam atau *Black Soldier Fly* (BSF) dijangka dapat menjadi sumber makanan alternatif untuk haiwan ternakan sekali gus menjadi 'pengubah keadaan' bagi mengatasi kebergantungan terhadap bahan import makanan haiwan ternakan.

Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI), Datuk Seri Dr Adham Baba berkata, projek menerusi Program Bioremediasi Keluarga Malaysia itu mampu mengurangkan beban pengusaha industri ternakan yang kini dibelenggu kenaikan harga dedak.

Selain itu, beliau berkata, penghasilan larva lalat tersebut juga boleh membantu mengurangkan masalah pengurusan sisa domestik dan pertanian di negara ini.

"Kami mengambil iktibar kenaikan

kos makanan ternakan menggunakan bahan import yang ketika ini besar jumlahnya.

"Dengan penghasilan larva ini, ia dapat dijadikan sumber asas kepada protein yang dapat dihasilkan dengan jumlah mencukupi untuk mengawal kadar pengeluaran makanan ternak dan harga," katanya kepada pemberita selepas majlis pelancaran Program Bioremediasi Keluarga Malaysia di Kampung Sungai Sudah di sini pada Isnin.

Program berkenaan adalah di bawah dana Malaysia Inovasi Sosial (MyIS), MOSTI dengan agensi pelaksanaannya iaitu Institut Agro-Bioteknologi Malaysia (ABI), Institut Bioteknologi Kebangsaan Malaysia (NIBM) dan Pertubuhan Peladang Kawasan Muar.

Dr Adham berkata, data daripada Persatuan Usahawan Ruminan Negeri

Sembilan 2022 menunjukkan harga dedak meningkat 30 peratus sejak Mac 2021.

"Sebagai contoh, harga makanan kambing pada Mac tahun lepas adalah sekitar RM52 bagi setiap 50 kilogram, namun ketika ini ia meningkat kepada RM64 bagi setiap 50 kilogram," katanya.

Menurut beliau, MOSTI memainkan peranan penting dalam memantapkan penyelidikan teknologi agromakanan bagi penghasilan formula makanan ternakan haiwan sebagai sumber protein alternatif.

"Saya berharap potensi penternakan BSF ini dapat diterokai dan dibangunkan dengan lebih agresif bagi menjana pendapatan sampingan, selain memelihara kelestarian alam sekitar serta pengurusan sisa yang mampan," katanya.

Dr Adham menunjukkan larva lalat BSF yang telah dikeringkan di Kampung Sungai Sudah, Muar pada Isnin.

Permintaan itu turut ditampung dari Thailand, Kemboja dan Laos

Oleh ROSLINDA HASHIM

Bekalan daging lembu cukup sepanjang Ramadan, Syawal

KULIM

Bekalan daging untuk keperluan sepanjang Ramadan dan Syawal di Kedah dijangka mencukupi pada tahun ini.

Exco Pertanian dan Industri Asas Tani, Azman Nasruddin berkata, ini kerana bekalan daging turut diperolehi dari beberapa negara seperti Thailand, Kemboja dan Laos bagi menampung permintaan pada musim perayaan.

Menurutnya, pada tahun ini eksport bekalan daging dari luar tidak terjejas berbanding tahun lalu akibat penyakit kulit kentak (LSD) yang menjangkiti ternakan.

"Saya percaya bekalan daging kali ini tiada masalah, sebab kita ada bawa masuk lembu dari negara jiran melalui pintu masuk Bukit Kayu Hitam. Tahun lepas daging import agak perlahan sebab LSD, tahun ini lebih lancar susulan penyakit itu sudah terkawal," katanya pada sidang akhbar selepas merasmikan Hari Peladang, Penternak Dan Nelayan Peringkat Negeri Kedah (HPPNK) 2022 di Stadium Kulim di sini, pada Isnin.

Dalam perkembangan berkaitan, Azman berkata, Kedah

sedang giat menjalankan program baka lembu tempatan bagi menampung keperluan domestik memandangkan populasinya masih rendah.

"Produk ruminan atau veterinar kita tidak boleh dieksport sebab masih ada ternakan yang dijangkiti penyakit kuku dan mulut (FMD).

"Sebagai langkah merencanakan lagi industri ternakan, program zon bebas penyakit FMD Langkawi sedang giat dijalankan dan dijangka mendapat status bebas penyakit secara vaksinasi menjelang 2025," katanya.

Menurutnya lagi, projek perintis itu merupakan zon bebas FMD pertama dalam negara dan akan diperluaskan ke daerah lain.

"Bagi menjamin keselamatan produk makanan, insentif bagi menaiktaraf rumah sembelih ruminan sedia ada ditawarkan kepada pengusaha yang mengeluarkan daging jualan kepada orang awam bagi melengkapkan fasiliti selaras dengan Pelesenan Rumah Sembelih Swasta," katanya.

Menurutnya lagi, pelbagai inisiatif diambil oleh kerajaan negeri bagi pembangunan penternak semua komoditi di negeri ini.

"Baru-baru ini kita bersetuju

Azman (empat dari kiri) bergambar bersama penerima pelbagai anugerah yang disampaikan sempena HPPNK 2022 di Stadium Kulim pada Isnin.

melaksanakan tempoh pemutihan pelesenan yang julung kali diadakan selepas pewartan pada tahun 2008 bagi memberi peluang ladang-ladang yang beroperasi tanpa lesen mengemukakan rayuan permohonan lesen agar dapat menjalankan aktiviti secara sah, tertakluk kepada Enakmen Perlindungan Unggas 2005," katanya.

Azman memaklumkan, kerajaan negeri juga bersetuju memberi insentif ternakan secara geran pembedaan kepada penternak bagi memperluaskan lagi aktiviti dan kapasiti ternakan sedia ada.

"Penternak juga berdepan

dengan penyakit ternakan seperti LSD dan *African Swine Fever* yang beri impak ekonomi kepada penternak. Kita akan bantu mereka dengan memberi vaksin LSD percuma.

"Mereka turut dibebani dengan kenaikan harga bekalan makanan ternakan import dan kualiti makanan yang terjejas disebabkan kenaikan harga bahan mentah import, kesan daripada kenaikan kos kontena dan kualiti terjejas dalam tempoh pengangkutan dan kejadian bencana di negara pengeluar," katanya lagi.

Menurutnya, pengeluaran sektor penternakan ruminan di

Kedah menyumbang kepada 9 peratus pengeluaran negara meningkat dengan perlahan dan didominasi penternak kecil dan sederhana.

"Pengeluaran daging ayam dan telur kekal memenuhi kadar sara diri negeri Kedah, melebihi 100 peratus bagi daging ayam dan 95 peratus telur ayam.

"Kerajaan Persekutuan telah umumkan subsidi harga ayam dan telur bagi mengurangkan beban penternak dalam tempoh kawalan harga daging ayam dan telur melibatkan peruntukan RM528.52 juta, memanfaatkan 160 penternak di Kedah," katanya.

Black Soldier Fly makanan alternatif haiwan ternakan

Muar: Malaysia bakal menghasilkan lalat larva *Black Soldier Fly* (BSF) yang dikenal pasti berpotensi menjadi makanan alternatif bagi haiwan ternakan.

Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi (Mosti) Datuk Seri Dr Adham Baba berkata, projek di bawah Program Bioremediasi Keluarga Malaysia itu diharap mampu mengurangkan beban pengusaha industri ternakan yang kini dibelenggu kenaikan harga dedak.

Katanya, program yang di biayai menerusi dana Malaysia Inovasi Sosial (MylS) Mosti dan dilaksanakan oleh Institut Agro-Bioteknologi (Abi), Institut Bioteknologi Kebangsaan Malaysia (NIBM) dan Pertubuhan Peladang Kawasan (PPK) Muar Selatan itu juga diharap dapat mengurangkan masalah pengurusan sisa domestik dan sisa pertanian di negara ini.

DR Adham (dua dari kanan) melihat lalat larva BSF.

Mosti menjayakan Program Bioremediasi Keluarga Malaysia ini bagi memastikan beban dan kos penternak dikurangkan

Dr Adham

"Menurut data Persatuan Usahawan Ruminan Negeri Sembilan 2022, harga dedak sudah meningkat 30 peratus bermula sejak Mac tahun lalu.

"Sebagai contoh, harga makanan kambing pada bulan Mac tahun lalu adalah sekitar RM52 bagi setiap 50 kilogram namun ketika ini ia meningkat kepada RM64 bagi setiap 50 kilogram.

"Mosti menjayakan Program Bioremediasi Keluarga

Malaysia ini bagi memastikan beban dan kos penternak dikurangkan. Program ini selari dengan Dasar Sains dan Teknologi Negara 2021-2030 dan Agenda Sekuriti Makanan Negara.

"Mosti memainkan peranan penting memantapkan penyelidikan teknologi agromakanan dalam penghasilan formulasi makanan ternakan haiwan sebagai sumber protein alternatif melalui Projek Pemprosesan Bio-Sisa menggunakan larva BSF," katanya.

Beliau berkata demikian pada Majlis Pelancaran Program Bioremediasi Keluarga Malaysia di Pusat Perkhidmatan Pertanian Bersepadu, PPK Muar Selatan di sini, semalam.

Beliau berkata, projek itu mampu mengatasi keberantangan terhadap bahan import makanan haiwan ternakan.

Penduduk rimas diganggu lalat

Oleh OTHMAN YAHAYA
utusannews@mediamula.com.my

PENDANG: Kira-kira 500 penduduk Kampung Simpang 3, Bukit Kuang di sini dihantui masalah lalat yang didakwa berpunca dari ladang ternakan ayam berdekatan kampung mereka sejak lima tahun lalu.

Penduduk mendakwa rimas dengan masalah lalat tersebut kerana mengganggu aktiviti seharian mereka terutama ketika ayam dibawa keluar dari ladang tersebut.

Peniaga kedai makan, Abdul Zubair Abdullah, 48, berkata, kedai makannya sentiasa dihurungi lalat pada jumlah yang banyak hingga menjejaskan perniagaan pada setiap hari.

Menurutnya, dia terpaksa menggunakan pelbagai cara seperti menyembur racun, menggunakan kertas perangkap lalat untuk menghalau serangga itu namun semuanya tidak berkesan.

"Pendapatan saya terjejas teruk sejak sebulan lalu kerana kekurangan pelanggan kerana jijik dengan situasi premis dihurungi lalat.

ABDUL Zubair Abdullah menunjukkan lalat yang banyak terperangkap di kedainya di Kampung Simpang 3, Bukit Kuang, Pendang, Kedah, semalam. - UTUSAN/OTHMAN YAHAYA

"Sudahlah terpaksa menanggung kerugian kerana kekurangan pelanggan malah makanan mentah pun turut rosak di-hinggapi serangga," katanya semasa ditemui di sini semalam.

Seorang penduduk, Mat Piah Mat Ali, 49, berkata, lalat akan

bertambah banyak setiap kali ayam ternakan di lima ladang di Rancangan Bukit Kuang yang terletak lebih kurang satu kilometer dari kampung mereka dibawa keluar untuk dijual.

"Keadaan tersebut berlaku apabila serangga tersebut akan

lari ke kawasan kampung ini apabila reban ayam dicuci dan disembur racun oleh pemiliknya.

"Kami juga terkesan kerana selain rumah dimasuki lalat, aktiviti seperti kenduri turut terjejas kerana orang luar tentunya tidak selesa menjamah makanan kerana dipenuhi lalat," ujarnya.

Penduduk, Maimun Mamat, 50, berkata, penduduk telah banyak kali memaklumkan kepada pihak berkuasa dan pemilik ladang ternakan ayam itu namun sehingga kini laporan mereka tidak diendahkan.

"Walaupun serangan lalat ini tidak sepanjang masa berlaku, namun kami rimas kerana ia turut menjejaskan aktiviti seharian dan kesihatan penduduk.

"Sepatutnya pihak berkuasa memantau dengan mengeluarkan syarat tambahan menternak ayam menggunakan reban tertutup atau mengambil tindakan setiap kali aduan dibuat.

Katanya, mereka tidak menghalang perniagaan menternak ayam di kawasan itu tetapi biarlah dilakukan dengan betul dan tidak melibatkan kesan buruk kepada penduduk kampung.